

DEVĪTIE IZVĒLAS

DIENAS
TĒMA

UZZIŅAI

Pedagogu vakances Liepājas izglītības iestādēs:

- Liepājas pirmsskolas izglītības iestādes "Pasaciņa" vadītājs;
- Liepājas Liedaga vidusskolā: direktors, sākumizglītības pedagogs, Latvijas un pasaules vēstures skolotājs, latviešu valodas un literatūras skolotājs, datorikas skolotājs;
- pirmsskolas izglītības iestādē "Pienenīte": pirmsskolas izglītības skolotājs;
- Liepājas 8. vidusskolā: sociālais pedagogs, datorikas skolotājs, izglītības psihologs, matemātikas skolotājs, ķīmijas skolotājs;
- pirmsskolas izglītības iestādē "Mazulītis": pirmsskolas izglītības skolotājs;
- pirmsskolas izglītības iestādē "Delfīns": mūzikas skolotājs;
- J. Čakstes Liepājas pilsētas 10. vidusskolā: vācu valodas skolotājs, angļu valodas skolotājs;
- Liepājas Ezerkrasta sākumskolā: sociālais pedagogs.

AVOTS: LIEPĀJAS IZGLĪTĪBAS PĀRVALDE

<< "Uzņēmējdarbību un jurisprudenci" vai "Sociālās zinātnes un komunikāciju". Liepājas 8. vidusskola ir vienīgā Liepājā, kas to piedāvā. Stāstot par atšķirībām, direktore teic, ka neklātienē mācības notiek uz vietas vakaros, savukārt tālmācība – attālināti īpaši veidotā "Moodle" platformā, kurā pedagogi piedāvā daudzveidīgus mācību materiālus un pārbaudes darbus. Pēdējos gadus mācības neklātienē izvēlas maz, tāpēc skola apsver, vai neklātienē klasi atvērt. "Pēc tam, kad visi mācījās attālināti, saprasts, ka tomēr tālmācība šķiet pievilcīgāka," stāsta A. Kuncīte.

Tam, kādēļ uzsāktas mācības neklātienē vai tālmācībā, ir vairāki iemesli. "Iepriekš ir pabeigta pamatskola, bet uzreiz vidusskolā nav turpināts, un šobrīd ļoti daudz darba devēju prasa uzrādīt vidējās izglītības dokumentus." Šis ir arī viens no aspektiem, ko var stāstīt skolēniem, lai pārliecinātu, ka tomēr ar pamatzglītību mūsdienās nepietiek.

Runājot par parastajām 10. klasēm, A. Kuncīte stāsta, ka lielais vairums pašu devītklasnieku tomēr izvēlējušies mācīties tālāk profesionālajās izglītības iestādēs un pārsvarā aizgājuši uz Liepājas Valsts tehnikumu. "Es teiktu, ka tie ir 60 procenti," rēķina direktore. "Nezinu, kāpēc, bet vilinājums ir stipendija, ko tehnikums piedāvā, un vēl apstākļi, ka jaunieši paši ātrāk vēlas iegūt profesiju, lai varētu pastāvīgi uzsākt darba gaitas un kļūt neatkarīgi no ģimenes." Pa kādam absolventam aizgājis uz citu Liepājas vidusskolu. "Kur piedāvājums, iespējams, ir atbilstošāks interesēm," min A. Kuncīte, atgādinot, ka 8. vidusskolā ir trīs izvēles varianti: "Uzņēmējdarbība un jurisprudences", "Sociālās zinātnes un komunikācija", "Veselība, drošība un fiziskās aktivitātes."

nes un komunikācija", "Veselība, drošība un fiziskās aktivitātes."

Līdz ar jauno kompetenču pieeju aizvadītā mācību gada 12. klases skolēni bija pirmie, kuriem, beidzot 9. klasi un stājoties vidusskolā, nācās izsvērt, ko gribēs apgūt padziļināti jeb kādus mācību grozus izvēlēties. "Pirms mācību uzsākšanas 10. klasē tomēr maz ir to skolēnu, kuri skaidri zina, kas viņiem ir vajadzīgs, viņi vēl šaubās," novērojusi A. Kuncīte. Tādēļ arī nereti padziļinātos kursus skolēni maina, jo, laikam ejot, skaidrāk iezīmējas nākotnes vīzijas un skolēni saprot, kas būs viņiem vajadzīgs. "Tāda pieeja, domāju, nav slikta," vērtē A. Kuncīte, bet skaidra redzējuma, ko vēlas tālāk darīt, devītklasniekiem tomēr vēl nav.

Skatoties uz strauji tuvojošos mācību gadu, direktore pieļauj, ka, visticamāk, skolā būs viena klātienē un viena tālmācības klase. "Tālmācības klases parasti ir lielas – vairāk nekā 30, 40 skolēnu. Tās varam veidot lielas, jo mācības nav klātienē, fiziski uz vietas," viņa stāsta, piebilstot, ka jau vairākus pēdējos gadus 8. vidusskolā nav divu paralēlklāšu klātienē. Bet šobrīd vidusskolas posmā kopējo skaitu ir atļauts vēl rēķināt kopā ar tālmācību. Līdz ar to skolēnu kopējais skaits tomēr sanāk.

Nevar būt zemāk par pieci

"Kopumā esam uzņēmuši četras 10. klases," stāsta Liepājas Valsts 1. ģimnāzijas direktora vietniece Vineta Tomsone. "Šogad tās negribam taisīt lielas, līdz 25 skolēniem. Līdz ar to mums jau trīs ir pilnas, bet vēl ir brīvas vietas, vēl pāris bērņus paņemt varam." Tomēr uzņemti netiek visi gribētāji, vidusskolā nav iekļuvuši

visi pašu devītie, kas to vēlējas. V. Tomsone atzīmē, ka skolai ir kritēriji. "Mācību priekšmetos, kur ir eksāmeni, jābūt vismaz sešām ballēm. Arī pārējās atzīmes – nevarēja būt četrinieki, bija jābūt vismaz piecām ballēm. Jo dzīvē pierādījies, ka, ja skolēnam ir četri matemātikā, tad viņam šajā mācību priekšmetā iet ļoti grūti."

Runājot par skolēnu atsijāšanu, V. Tomsone skaidro, ka skola pati izstrādājusi uzņemšanas noteikumus, bet "tie visi ir saskaņoti". Ja ir nepieciešamība, notiek saziņa ar Izglītības kvalitātes valsts dienestu. "Mums nav iestājpārbaudījumu, kā ir Rīgas ģimnāzijas. Manuprāt, ja bērns ir eksāmenus nokārtojis, viņš ir savu zināšanu līmeni parādījis, par to liecina arī gada vērtējumi mācību priekšmetos." Direktora vietniece atceras, ka agrāk ģimnāzijai bijuši nedaudz zemāki uzņemšanas kritēriji, bet dzīvē pierādījies, ka, lai skolēns varētu sekmīgi startēt vidusskolā un mācīties, tad ir tomēr jābūt noteiktam līmenim. "Tā kā esam ģimnāzija, mums rezultātu prasa arī valstiskā līmenī," viņa piebilst.

Uz ģimnāziju ir atnākuši daudzi bērni no tuvējās apkārtnes – Pāvilstas, Vērgales, Dzērves pamatskolas, Kazdangas, Kalētiem, Brocēnu vidusskolas. Protams, arī pārnākuši no citām Liepājas skolām. "Interese ir. It īpaši novada bērniem. Līdz ar to pie kompleksitātes paskatāmies un atnācējus saliekam vienā klasē. Un esam novērojuši, ka šajās klasēs veidojas ļoti labs mikroklimats."

Arī Liepājas Valsts 1. ģimnāzija, uzsākot mācības 10. klasē, skolēniem jāizvēlas viens no pieciem piedāvātajiem kursu komplektiem. V. Tomsone gan teic, ka izdarīt izvēli nenākas viegli. "Tādēļ esam iplānojuši tā, ka pamats visās šajās programmās ir vienāds, 10. un 11. klasē viņi visi mācās vienu un to pašu, bet padziļinātos kursus sākam tikai 12. klasē. Jo ir tā, ka bērni pārdomā, viņi saprot, ka tomēr ies uz citurieni un sākotnēji izvēlētie mācību priekšmeti nebūs vajadzīgi."

V. Tomsone atklāti teic, ka padziļināto kursu programmām bērni nav bijuši gatavi. "Tāpēc, ka tās ir veidojuši augstskolu pasniedzēji, un tur ir diezgan augstas prasības. Praktiski šajās padziļinātajās programmās ir pirmais un otrais kurss, ko māca augstskolā. Varbūt nākotnē, ja bērns no 1. klases būs mācījies pēc šī parauga, ko iedevusi "Skola 2030", vidusskolā viņš tam būs gatavs. Bet šie beidzēji to sāka mācīties tikai no 10. klases. Un līdz 9. klasei viņi mācījās pavisam pēc citas programmas."▶

EKSPERTE

Skolotāja impulss – svarīgs

Jana Grīne, Draudzīgā aicinājuma Liepājas pilsētas 5. vidusskolas karjeras konsultante

Protams, ideālais gadījums, ja 9. klasē jaunietis skaidri zina, kādā virzienā tālāk vēlas attīstīties un kur sevi nākotnē redz. Lielākoties gan šī izvēle nebūt tik viegla nav, tad mēs kopīgiem spēkiem cenšamies izskatīt iespējamus virzienus, par kuriem skolēns ir domājis, tādējādi atlasot arī konkrētos priekšmetus, kas uz mērķi ļautu virzīties. Svarīgi apzināties, kuri priekšmeti padošas, kuri ne. Piemēram, ja skolēns pieļauj domu kļūt par ārstu, bet redzam, ka mācību priekšmeti, kas medicīnā nepieciešami, tomēr nav viņa spēcīgā puse, cenšamies rast risinājumu, lai samērotu konkrētā jaunietis spējas ar nākotnes profesijas vēlmēm.

Protams, ir gadījumi, kad jaunieši vēl sevi neredz nevienā konkrētā jomā, tomēr viņi ir vienlīdz veiksmīgi visos mācību priekšmetos – tādos gadījumos gan iesaku neizvēlēties šķietami vieglāko ceļu, jo vidusskolas trīs gados izvēles vēl var krietni mainīties. Dažreiz der likt latīņu augstāk.

Ar dažiem jauniešiem esam gājuši cauri augstskolu uzņemšanas prasībām, lai izprastu, kurš no

mācību groziem vidusskolas posmā būtu viņam piemērotākais. Tāpat atgādinu, ka gadījumos, ja saņāk izvēlēties neprecīzi konkrēto novirzienu, to var mainīt, apgūstot papildus vēl kādus priekšmetus.

Manuprāt, tieši priekšmetu skolotājs ir tas, kurš konkrētā jomā spēj saskatīt jaunietis potenciālu. Man ir bijuši vairāki gadījumi, kad skolotājs nāk pie manis un lūdz ar kādu no skolēniem aprunāties, sakot: "Šis puisis domā par kaut kādām blēņām, bet patiesībā viņā ir liels potenciāls." Tieši skolotāji jau ir tie, kas ikdienas darbā šos talantus pamana, atklāj un cenšas bīdīt uz attīstību, parādot tās jomas iespējas. Skolotāja impulss ir ļoti svarīgs.

Nākamais solis precīzāku nākotnes izvēļu noteikšanai ir vest jaunietis uz ēnu vai karjeras dienām, lai parādītu to, kā šī sfēra darbojas praksē. Sūdzēties nevar, tiem, kurus interesē, šobrīd ir ļoti plašas iespējas ieskatīties uzņēmumu darbā un izzināt, vai tas ir viņam piemērots vai ne.

Jāsaprot gan, ka 21. gadsimtā, izvēloties karjeru, mēs to nedarām uz visu mūžu. Mūsdienās ļoti būtiska ir spēja augt, attīstīties un mainīt virzienus. No savas personīgās pieredzes varu teikt, ka pirms tam darbojos par speciālās izglītības skolotāju, tomēr jutu, ka nepieciešamas pārmaiņas. Tā kā man pašai nebija skaidrs, ko īsti es dzīvē gribu darīt, izvēlējos tieši šo jomu – karjeras konsultants, kas man palīdzēja ne tikai labāk izprast sevi, bet arī dod lielu prieku un gandarījumu par katru skolēnu, kas atnāk un pasaka paldies par to, ko daru. Arī dēļ man nesen jautāja: "Kā tu izvēlēties savu profesiju?" Tā arī teicu – nekad nav par vēlu mainīt profesiju, jo mācīties tu vari visu mūžu.▶

SKAITĻI

UZŅEMTIE SKOLĒNI 10. KLASĒS (19.07.)

- Liepājas Valsts 1. ģimnāzija – 95 (plānotais – 120).
- Liepājas Liedaga vidusskola – 38 (plānotais – 50).
- Draudzīgā aicinājuma Liepājas pilsētas 5. vidusskola – 85 (plānotais – 90).
- Liepājas Raiņa 6. vidusskola – 95 (plānotais – 90).
- Liepājas 7. vidusskola – 20 (plānotais – 43).
- Liepājas 8. vidusskola – 16 (6 no tiem tālmācībā), (plānotais 55 – 30 no tiem tālmācībā).
- J. Čakstes Liepājas pilsētas 10. vidusskola – 50 (plānotais – 50).
- O. Kalpaka Liepājas 15. vidusskola 46 (plānotais – nav norādīts).

AVOTS: LIEPĀJAS IZGLĪTĪBAS PĀRVALDE